Поради психолога вчителям та батькам щодо успішної адаптації першокласників до шкільного життя

Щоб захистити та підтримати 6-7 річних школярів у важкий період адаптації до шкільного життя, вчитель повинен бути не лише постачальником інформації для розуму, а й оберегом. Підтримка батьків і вчителя – важливий гарант гармонійного входження малюка у шкільне життя.

1. Запобігайте негативних оцінок навіть у формі висловленог судження. Дитині властиво помилятися.

2. Порівнюйте межі домагань з можливостями дитини. Непомірні домагання ведуть до хронічної втоми та поганого самопочуття, формують низьку самооцінку.

3. Привчайте дітей до самостійності, виховуйте у них доводити розпочате до кінця, знаходити помилки та виправляти їх.

4. Створюйте ситуації випробування у яких дитина діятиме сміливо, творчо і буде прагнути до самоствердження.

5. Порівнюйте успішність малюка не з успішністю інших дітей, а з його власними успіхами, тим, яким був малюк вчора, сьогодні, буде завтра. Оцінюйте діяльність, а не особистість.

6. Створюйте умови для формування позитивного світосприймання молодшого школяра.

7. Якщо ви хочете, щоб першокласник став емоційно гармонійним, він повинен бачити радість від своєї правильної поведінки.

Для успішної адаптації першокласників батькам необхідно:

1. До найдрібніших деталей продумати розпорядок дня школяра з метою збереження нормальної його працездатності.
2. Не перенавантажувати дитину великою кількістю гуртків.
3. Навчити дитину правильно відпочивати.
4. Допомагати у підготовці домашніх завдань (Але не виконувати їх замість дитини!).
5. Навчити дитину готуватися до уроків, складати портфель.

6. Зустрічаючи дитину зі школи, розпитайте її, як пройшов день. Поцікавтеся, що вона робила.

7. Забезпечити психологічну розрядку. Найбільш доцільними засобами психологічного захисту для учнів молодшого шкільного віку є фізичні навантаження (заняття спортом, виконання певних доручень вдома), домашній затишок, спілкування з тваринами, відпочинок на природі, позитивні емоції.

8. Ні в якому разі не займатися «виховною роботою» в поганому настрої! Необхідно чітко визначити, що батьки хочуть від дитини, пояснити їй, що вона робить не так.

9. Завжди підтримуйте та підбадьорюйте дитину, вірте у її сили.

10. Не забувайте говорити дитині про те, як сильно ви її любите.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ВЧИТЕЛЯМ ЩОДО АДАПТАЦІЇ П'ЯТИКЛАСНИКІВ

ПАМЯТКИ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ПЕДАГОГІВ

Шкільне життя п'ятикласників ускладнюється часто невиправдано високими вимогами до них з боку вчителів. Цього не можна допускати щонайменше з трьох причин:

— уповільнюється темп діяльності учнів, тоді як виконання певних видів робіт потребує більше часу;

— зміст навчальних предметів основної школи вибудовується систематично, що, у свою чергу, передбачає сформованість у школярів добре розвиненого теоретичного мислення. У п'ятикласників же воно тільки формується; вони звикли працювати з одиничними поняттями та термінами;

— високі вимоги до самостійності та відповідальності підлітків без урахування їх вікових особливостей можуть становити загрозу для емоційного благополуччя дитини.

Дорослі очікують від підлітків здатності розуміти інших людей, співіснувати з ними на принципах рівноправності та толерантності. Але у п'ятикласників ці властивості тільки починають формуватись, і їх розвиток вимагає терпіння, обережності, діалогового навчання, створення ситуацій, в яких підлітки навчаються

враховувати різні точки зору. За цих обставин важливо, щоб учитель-предметник не переносив механічно методи навчання й форми взаємодії зі старшими школярами на учнів 5-го класу. Необхідно поступово вводити новий зміст і нові форми навчальної діяльності.

ПАМ’ЯТКА КЛАСНОМУ КЕРІВНИКУ 5-го КЛАСУ

— Працюйте над формуванням колективу через різноманітні доручення, змінюючи групи.

— Спрямовуйте свої зусилля на формування позитивного ставлення кожного учня до себе, своїх можливостей засвоєння норм взаємин із однокласниками і педагогами.

— Розвивайте почуття колективізму через спільну турботу про престиж класу (зовнішній вигляд, успіхи в навчанні, максимальна участь у святах, естафетах, конкурсах).

— Пріоритет віддавайте індивідуальній роботі (спостереження, бесіди, анкетування, доручення).

— Уникайте «гострих» кутів, проявляйте стриманість, терплячість.

— Пам’ятайте: діти потребують ласки, ніжності, співучасті, турботи.

— Вчасно й мудро підтримуйте дитячу активність.

— Співпрацюйте з шкільним психологом з метою вирішення питань формування класного колективу та виявлення особливостей психічного стану школярів.

— Застосовуйте різні види, форми та стратегії для залучення до співпраці батьків: анкетування, індивідуальні консультації, відкриті уроки, тематичні лекторії, родинний клуб та інше. Обговорюйте взаємні очікування для вироблення однакових поглядів на процес розвитку, виховання та навчання учнів.

— Не забувайте: формування класного, батьківського колективу не менш важливе, ніж дитячого. Ретельно готуйтесь до батьківських зборів, проводьте сімейні вечори, активно залучайте батьків і вчителів-предметників до життя класу.

ПОРАДИ КЛАСНОМУ КЕРІВНИКУ

5-го класу щодо успішної адаптації учнів:

• проявляти доброзичливе ставлення, підтримку;

• реалізовувати демократичний стиль керівництва;

• не висувати на початку року великих вимог до дітей, пам’ятати різницю між п’ятикласниками та іншими учнями середньої школи;

• намагатись, щоб заняття викликали в учня позитивні переживання, позитивне емоційне ставлення до навчального предмету;

• орієнтувати дітей на вироблення об’єктивних критеріїв успішності і неуспішності, прагнення перевірити свої можливості і знаходити (за допомогою дорослих) шляхи подальшого їх розвитку і вдосконалення;

• допомогти учням із низьким соціальним статусом в класному колективі відчути себе потрібними і бажаними в класі:

• проводити відповідні класні години для покращення неформальних відносин між дітьми з використанням активних форм роботи;

• залучати до позакласної роботи, групових заходів, щоб вони більше спілкувалися;

• на позакласних заходах давати можливість проявити себе з кращої сторони;

• звертати увагу однокласників на успіхи цих дітей у тому, що в них виходить.

Рекомендації вчителям-предметникам щодо навчання, виховання 10-класників

-При визначенні профілю навчання враховуйте не лише здібності, а й професійні наміри учнів.

-Будуйте навчальний процес так, щоб учні сприймали профільне навчання як можливий у майбутньому вид діяльності.

-Щоб допомогти учням краще познайомитись один з одним, або щоб змінити статус «неприйнятих» до колективу, плануйте урочну та позаурочну діяльність учнів у динамічних групах, застосовуйте інтерактивні методи взаємодії, заохочуйте учнів до участі у всіх заходах класного керівника та вчителів-предметників.

-Важливо знати очікування дітей щодо профільного навчання, їх мотивацію, стимулюйте у них бажання вчитись.

-Переконуйте, що успішність навчання залежить лише від самих учнів, їх готовності брати на себе відповідальність за своє майбутнє.

-Організовуйте спільні завдання для хлопців та дівчат, щоб вони мали змогу пізнавати особливості протилежної статті та набувати досвіду статево-рольової взаємодії.

-Для підвищення згуртованості класу, формування навичок групової взаємодії, пропонуйте учням розв’язувати спільно проблемні ситуації та обов’язково аналізувати результати своєї роботи, визначати причини невдач та успіхів.

-Мало бажаних учнів залучайте до різних заходів, що проводяться у школі, підкреслюйте їх достоїнства перед класом, хваліть за найменші успіхи.

-Порівнюйте роботу учня з його попередніми роботами, а не з роботами інших.

-Уникайте критики учнів при свідках.

-Дозволяйте учневі самостійно оцінювати свою поведінку та її наслідки.

-Не наполягайте на відповідях біля дошки тих дітей, які виявляють тривожність. Краще об’єднуйте їх у групи.

-Надавайте можливість учням висловлювати свої думки, формуючи їх індивідуальність та впевненість.

-Проводьте класні виховні години, на яких:

навчайте самоаналізу, самопізнання, самокритики;

-Розвивайте комунікативні здібності учнів:

-Навчайте культури поводження у колективі;

здійснюйте гендерне виховання, пояснюйте особливості чоловічої та жіночої психіки;

здійснюйте профорієнтаційну діяльність;

виховуйте такі якості як толерантність, відповідальність, самостійність.